

# SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POSTUL DE CENZURA DEVA.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat: IOAN NICULA.

Előfizetési árak:  
 Egész évre — — 40 kor. | Negyed évre — — 10 kor.  
 Fél évre — — 20 „ | Egyes szám ára — 1 „  
 Nyilttér soronként 6 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.  
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.  
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,  
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.  
 Kéziratok nem adatnak vissza.  
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

## Előfizetési felhívás! T. olvasóinkhoz.

A sajtóra ugy a háboru előtt, mint alatt fontos feladatok hárultak s most a rémes, romboló világháboru után a felépülés, a megújulás nagy munkájában ezen feladatok megsokszorosodtak. E megsokszorosodott munkából erőnk és tehetségünkhöz mérten mi is ki akarjuk venni szerény részünket s ha a felépítés nagy munkájához csak egy téglával is hozzájárultunk, feladatot teljesítettünk.

Lapunk 1920. január 1-ével VIII-ik évfolyamába lépett. Szerény anyagi körülmények között, a háboru okozta drágaság dacára is igyekeztünk lapunkat fenntartani s a vidéki sajtóra általánosságban reánehezhető akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába lépni. Erőinkhez mérten igyekeztünk megállni helyünket s ebben t. előfizetőink nagyban segítségünkre voltak.

A nagy napilapok, valamint a vidéki heti lapok a háboru alatt az óriási mértékben emelkedett munkabérek és anyagárakra való tekintettel kénytelenek voltak az előfizetési árakat több ízben felemelni.

Ma, amikor a többi hetilapoknak már régóta 40, 60, sőt 80 K az évi előfizetési ára, mi még mindig az évi 20 K mellett tartottunk ki.

Most azonban, amikor a lap nyomdai előállítására, részint a papiros nagymérvű megdrágulása, (egy 4 oldalos ujság egyes számának csak a papirosa ma 60—80 fillérbe kerül) részint pedig a nyomdai személyzet munkabérének emelkedése folytán lapunkat az eddigi előfizetési ár mellett csak ráfizetéssel állíthatjuk elő, mi is kénytelenek vagyunk a többi lapok példáit követni s az előfizetési árat 1920. július 1-ével kezdődőleg évi 40 K-ra emelni fel.

Tisztelettel kérjük tehát lapunk t. előfizetőit, olvasóit, hogy ezt az áremelkedést a mai tényleges viszonyoknak megfelelő kényszerintézkedésnek tekintésük, mert őszintén bevalljuk, hogy az utóbbi időkben a fennállott árak mellett csak ráfizetéssel tudtuk lapunkat megjelentetni.

Közönségünknek hálás köszönetet mondunk az eddigi szives támogatásért s a midőn reméljük, hogy ez a jöin-

dulatu támogatás a jövőben, az újjáalakulás, a felépülés nagy és nehéz munkájában sem fog elmaradni, ígérjük, hogy ezután is hiven és igazságosan fogjuk a köz- s így közös mindnyájunk érdekeit szolgálni, megvédeni.

Előfizetési árak: egész évre 40 K  
 félévre 20 „  
 negyed évre 10 „  
 Egyes szám ára 1 „

Tisztelettel: **A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”**  
 kiadóhivatala és szerkesztősége.

## Magyar egyetem Kolozsvárt.

Kolozsvárról írják: Az erdélyi magyar felekezetek, tehát a katolikus, református, unitárius és evangélikus, Kolozsvár székhelyei hat fakultásu egyetem felállítását vették tervbe, támaszkodva a felekezeteknek immár a linzi békében biztosított ama jogára, hogy iskolákat bármelyik felekezet bárhol felállíthat. A négy magyar felekezet a következő okok alapján döntött Kolozsvár mellett:

A két legnagyobb magyar egyháznak, a reformátusnak unitáriusnak ott van a püspöki székhelye, oda terveznék az evangélikus püspökséget is. A római katolikus státus igazgatótanácsa is ott van, a református és unitárius teológiák már Kolozsváron vannak, még csak a luteránus teológiai fakultás felállítására volna szukség. Az orvosi fakultás magvát a Vörös-kereszt kórház képezné, egy kereskedelmi és gazdasági iakultás alapját a kereskedelmi akadémia adná meg. A bölcsészet, nyelvtudományi és mennyiségtan-természettudományi kar pedig az Erdélyi Múzeum Egyesület tulajdonát képező gazdag könyv-, állat, ásvány- és régiségtáraiban találna megfelelő bázist.

Az egyetemet a következő karokkal tervezik: katolikus, református, evangélikus, unitárius és zsidó hittani karok, jog- és államtudományi, bölcsészettudományi, orvosi, végül gazdasági és kereskedelmi kar. Későbbben az egyetemet bővíténék. A kolozsvári volt magyar tudományegyetem is az 1872. évi igen szerény kezdetből nőtte ki magát azzá a magas fokozott álló, anyagiakban és szellemiekben egyaránt impozáns intézetté, aminővé alig fél század alatt lett. De mig azelőtt a magyar állam járult hozzá nagyban az egyetem fejlődéséhez páratlan bőkezűsége és pazar áldozatai révén, addig most ugyanezeket az áldozatokat az egyházaknak és az egész magyar társadalomnak kell meghoznia.

A fakultások tanárai jórésben a régi egyetemi professzorokból telnének ki.

## Goga szépművészeti miniszter.

A kormány közoktatásügyi miniszteriuma két reszre lett választva, Művészeti miniszteré Goga Oktaviánt nevezték ki, akinek reszotjába fognak tartozni az összes sajtóügyek is.

## Bukovina tiltakozik a korona tervezett beváltása ellen.

Csernovitz, június 13.

A bukovinai lapok kezdeményezésére nagy gyűlést tartottak, amelynek tárgya a koronának tervezett beváltási módja elleni tiltakozás volt. A gyűlésen a bukovinai összes nemzetek képviselői megjelentek és heves beszédekben ellenezték, hogy a kormány törvényrendelettel szabályozza ezt a népek életébe vágó fontos kérdést, határozatot hoztak, amelyet távirattal közöltek a miniszterelnökkel. Ennek a tiltakozó jegyzéknek harmadik pontja ezeket mondja: „A naggyűlés, amely a nép magasabb értékét tartja szem előtt, követeli, hogy a koronát 1:1 arányban váltsák be és egyhangulag tiltakozik minden más beváltási arány ellen”.

Bukovinában most számos ilyen tiltakozó gyűlést készítenek elő.

## A róm. kath. leánydalárda Gyulafehérváron.

(1920. június 11.)

Rózsás hajnalban, rózsás kedvvel gyülekezett a Mária kongregáció dalárdájának 30 tagja a kath. polg. leányiskolában. Mikor 1/2 5 óra tájt biborfényű glória jelenté a nap jövetelét, a kis csapat künn a város határában gyönyörködött a felkelő nap rózsaszínű sugaraiban. A félórát késő vonatra szállt a leánysereg, hogy a szent sziv ünnepén ünnepi hangulatban találkozzék a gyulafehérvári róm. kath. dalárdával s az életre termett s alkotni hivatott lelkek közösen ünnepelejk a vallás szent érzelmeit, akkor, midőn könnyben és gondban robotol az emberiség s föl se mer nézni a fölötte mosolygó égre, mintha ahhoz már köze sem volna. Az eszmét P. Korbuly Ignác gyulafehérvári zárdafőnök pendítette meg, P. Lokody Gergely és P. Máthé Özséb valóstították meg a helybeli leánydalárda kiltartó munkájával, kötelességtudásával és fegyelmességével.

Az ünnepély Gyulafehérváron a szent Ferencrendiek izlésesen feldiszitett templomában folyt le óriási érdeklődés mellett. D. e. 10 órakor Zomora Dániel prépost, püspökhelyettes fényes segédlettel ünnepélyes istentisztelet tartott, melynek keretében a szászvárosi leányok Haydn: „Oh Isten szt. Fölségedet“, Zsaszkovszky: „Jubilate Deo“, Bunnet-Radványi: „Mély áhitat szárnyán“, Kecskéssy: „Mária az árvák Anyja“ és „O quam gloriosum est“ klasszikus darabokat énekeltek 2—3 és 4-es szólamban, P. Máthé Özséb vezetésével. Mindeniket lendületes könyedség, tiszta összhang jellemzi az álmatlan éjszaka és az ut fáradalmi dacára. Az ünnepélyes istentisztelet alatt a magyar és latin szoprán szólók is megállták helyüket. Dörner Flóra Zsaszkovszky: „Mindeneknek Alkotója“ és P. Pier Battista: „O Jesu mi dulcissime“ klasszikus

és nagy hangterjedelmű darabját adta elő kellő prestizzsel, P. Máthé Özséb orgona kísérete mellett, Ferenczy Emma pedig a tőle megszokott lágyan csengő soprán hangon énekelte „Egek ékessége“ c. Mária dalt.

Ezután a várost tekintették meg a lányok. 1 órakor a Bozsó családnál társas ebéd volt. A zöld ágakkal feldíszített tágas téli műhelyben étkezés alatt a hangulat csupa élet, elevevény, magyar jókedv, csevegés volt. Délután 2 órakor felmentünk a daliás idők legendáit rejtegető várba. Itt megilletődve álltunk meg a 900 éves székesegyház előtt, melynek magas tornya s minden köve a keresztény művészetről regél, mely miszteriumoknak épít dómokat s befuttatja azokat a kultusz föl-futó rózsakoszorújával. Dr. Péter Antal teológiai tanár ur szakavatott szíves magyarázatai felvilágosított, hogy a renoválás alatt álló hatalmas épület mennyit dacolt az idők viharával. A magyar kereszténység 900 éves tanuja, vágyott jövőnknek büszke záloga néma méltósággal regélt nekünk az öreg dóm, hogy a jelen idők fátyolával az idő még sok szenvedést takar. Megnéztük a belsejét is. Bámulatba ejtett a „sötét középkor“ remek művésze, melyet korunk csak bámulni, de tökéletesebbet alkotni nem tud. Megálltunk a Hunyadiak siremlékénél s pillanatra „eszméiktől hevült szívünk, agyunk, feledtük, hogy sirboltjuknál vagyunk“. A néma mauzóleumok körül a hősök szellemei azt intették nekünk: „Jaj nektek ha ránk az idő moha szakad! mindent feledhettek, csak minket nem szabad!“

Ugyancsak dr. Péter Antal vezetésével megtekintettük a püspöki palota kertjét és udvarát, valamint a híres Batthiányi könyvtárt és a csillagdat. Ezer köszönet szíves vezetőnknek, ki ily kellemes órákat adott nekünk szíves kalauzolása és lebilincselő magyarázataival!

Fél hatkor pompás uzsonna várta a fáradt társaságot a Bozsó családnál, hét órakor pedig kezdetét vette a műsoros egyházi ünnepély a szt. Ferencrendieknek zsufoolásig megtelt templomában. A nyitány Haydn klasszikus szólója: „O gloriosa virginum“ volt, melyet a szászvárosiak adtak elő. Ferenczy Emma és Dörner Flóra külön szólójára az énekkar adta meg a refrain szoprán és alt szólamban, orgona kísérettel. Ezután P. Korbuly Ignác ünnepi szónoklatban méltatta a Jézus szíve kultusz áldásait. A szent beszédet ünnepélyes litánia követte, mely alatt a gyulafehérvári vegyeskar meglepő egyöntetűséggel kedves dallamu Tantum ergo-t adott elő.

Nemsokára szétnyílt a szentély függönye s remek beállítású vallásos élőképből, az angyali üdvözlésben gyönyörködhetett a nagy közönség. Az élőképből méltó folytatása volt az Ave Mária tenor-szólo orgona és celló kísérettel. Nem tudjuk, hogy a művészi kíséretet csodáljuk-e, vagy a fenségesig gyönyörű hangot és technikát, mely mindenkit egyformán lebilincselte. Az angyalok hódolata című élőkép után a gyulafehérvári férfikar melódiája nyújtott élvezetet a közönségnek. Az angyalok királynéja c. élőkép óriási rekordot ért el, melynek folytatása gyanánt a szászvárosi leánydalárda Kontor Elek magyar zeneszerzőnek igen szép üdvözlő dalát, a „Hozsánát“ adta elő négyes szólamban. A duettet Ferenczy Emma és Riebel Anna énekeltek, melyre refrain gyanánt ismételt felhangzott a négyeskar Hozsánája, melyet a közönség nagy figyelemmel hallgatott végig. Hódolat Jézus szívének c. hatásos élőkép után a gyulafehérvári vegyeskar szépen sikerült vallásos dalban aratta az elismerés babérját s emelte az ünnepély fényét.

Az utolsó élőkép után újra felhangzott a vegyeskar kedves melódiája, mely után Soothy Gyula kanonok ur lelkes szavakban méltatta a vallásos miszteriumok hatásait, melyek célja nem színházzá fokozni a templomot, hanem a vallásosság szárnyain a lelket Istenhez emelni vannak hivatva úgy az élőképek, mint a kettős dalárda magas nivóju kardaljai. A minden tekintetben jól sikerült fényes ünnepélyt Te-Deum és a két dalárda együttes Mária dala fejezte be.

A közönség emelkedett szívvél távozott a zsufoolt templomból, a szászvárosi róm. kath. leánydalárda pedig azon tudatot hozta magával, hogyha tagjai közt nincsenek is művészek, a lankadatlan szorgalom és kitartó fegyelmesség diadalt arat a nehézségek fölött.

## Szinészet.

Városunkat az utóbbi időben sűrűn látogatták meg Thália papjai. A bukaresti, a kolozsvári román nemzeti színházak elsőrangú szintársulatai, valamint több kisebb-nagyobb román szintársulat itt időzése után egy magyar szintársulat érkezett városunkba.

Az erdélyi I-ső szinikerület (amely áll Deés, Zilah, Szilágysomlyó, Beszterce, Gyergyószentmiklós, Petrozsény, Szászváros és Hátszeg városokból) szinigazgatója, Gáspár Jenő f. hó 12-én kezdte meg társulatával előadásait a „Centrál“ szálló színházi termében.

Eddig színre kerültek: „Lengyelvér“, „Pillangó főhadnagy“, „Lili bárónő“ operettek, „Az elnökne“ vigjáték, „Aranyvirág“ operette, „Lyon Lea“ regényes szinjáték, „A pacsirta“, „Nebántsvirág“ operettek.

A repertoiron szerepelt összes darabok elsőrangú szerzemények, ujdonságok s így közönségünk ebbeli igényei is kielégítést nyertek.

Az egyes előadásokból megállapíthatjuk, hogy a szintársulat a vidéki szintársulatok szokásos nivóján jóval felül áll. Gáspár szinigazgató mindent elkövet, hogy a közönség meglegedését kiérdemelje. A szintársulat minden egyes tagja nemes ambícióval eltelve művészi játékot produkál s így nem csoda, ha a közönség majdnem minden este megtölti a nagy színházi termet. A színészek játéka harmonikus, éneke elsőrangú, a kórus és zenekíséret nagyon jó, a díszletek, ruhatár kifogástalanok, a színházi fegyelm nagy. Ugy a női, mint a férfi tagok az előadott darabok szépségeit nagy routine-nal juttatták kifejezésre, az ensemble pedig minden alkalmal kifogástalan volt.

A közönség napról-napra növekedő érdeklődéssel és meglegedéssel jár színházba, a hol valódi műélvezetben részesülve kitűnően szórakozik.

Jövő számunkban részletesen is megírjuk folytatólagos kritikánkat.

San-Toy.

## KÖZGAZDASÁG.

**Közgyűlés.** A helybeli „Vorschussverein Rt.“ szász pénztintézet május hó 30-án, illetve folytatólagosan június 6-án tartotta évi rendes közgyűlését piactéri saját házában levő üzlethelyiségben Orendi Gyula elnöklete alatt. A pénztintézet az elmúlt 1919. üzleti év eredményét 77397 K 47 fillér tiszta nyereséget mutat fel, amelynek mikénti felosztása felett a közgyűlés határozott. Osztalékul szelvényenként 20 K-át fizet. A közgyűlés a több pontból álló tárgysorozat letárgyalásával kapcsolatosan elhatározta, hogy négyszázezer koronát kitevő alaptőkéjét felemeli. Evégből meghatalmazta az igazgatóságot, hogy belátása

szerint négy millióig leendő tőkefelemelést foganatosíthasson. Amint értesültünk, az igazgatóság egyelőre az alaptőkét két millióra fogja felemelni s az erre vonatkozó aláírási felhívások nemsokára megjelennek. A közgyűlés az igazgatósági, felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az évi zárszámadások letárgyalása és a szokásos felmentvények megadása után a tisztviselők javadalmazásával is foglalkozott s a mai óriási méretű drágaságra való tekintettel a tisztviselőknek 100 százalékos fizetésemelést szavazott meg, vagyis az eddig és legutóbb élvezett fizetést, drágasági pótlékot, lakpénzt a kétszeresére emelte fel. Ezek szerint az intézet legkisebb állásban levő hivatalnokai évi 19000 K, míg a legmagasabb állásban levő évi 46000 K fizetést kap. Az intézetnél elhelyezett betétek végösszege az öt és félmillió koronát túlhaladta.

**Alaptőke felemelés.** A Vajdahunyadon levő „Agricola“ román pénztintézet alaptőkéjét 300.000 K-ról 1 millió K-ra emelte fel. Az erre vonatkozó aláírási felhívás és tervezet már megjelent. Kibocsátás alá kerül 3500 drb. új részvény á 200 K névértékben. Régi részvényes minden részvénye után 2 drbot jegyezhet 260 K-ás árban, új részvényesek pedig 320 K-át fizetnek részvényenként.

## Az ész az ur!\*

A szívek alkonyát bolyongom,  
A szívnek már ma rossz a dolga.  
Az ész az ur, a vad, a zordon,  
Mely könnyen hajlik mint a rozsrá.  
Neki kopár a lombok zöldje,  
Tavaszt nem lát, csak őszbe gázol,  
S mely annyit csalta! most előle  
Didergőn fut a vig kis Ámor.

A szívek alkonyát bolyongom,  
Ahol a lantok is csak sirnak.  
Ujongó dal nem kél a kobzon,  
Ott, ahol szeretni nem tanítanak...  
Oh, bus világ az ész világa,  
Hol még az ég is egyre gyászol!...

S taníts szeretni — vig kis Ámor!...

Krúszelyi Erzsike.

\* Mutatvány a Máramaroszigeten megjelenő „Máramaros“ c. lapból.

## NAPI HIREK.

— **T. olvasóinkhoz!** Gyakran előfordul, hogy lapunk késedelmesen jelenik meg. Amint már megirtuk — felsőbb rendelet folytán — minden a megyében megjelenő lapot megjelenése előtt a dévai cenzurahivatalhoz kell beküldeni s a mig onnan a cenzurázott kefelelyomatok, illetve a lap kinyomhatását engedélyező értesítés meg nem érkezik, a lap kinyomása szünetel. Bár mi a hét minden péntekjén, sőt gyakran csütörtökjén postára adjuk a vasárnap megjelenő lap kefelelyomatait, mégis megessik, hogy lapunkat — részint a postai közlekedés, részint a kézbesítés és elintézés körül felmerülő késedelmek miatt — csak a vasárnapot követő 2-ik vagy 3-ik napon, aőt néha még későbbben nyomhatjuk ki. Ezen anomália megszüntetése céljából a helyben leendő cenzurázás iránti s a helybeli hatóságok pártoló véleményezésével ellátott kérésünket már rég beküldtük az illetékes felsőbb katonai parancsnoksághoz, de annak sorsa még nincs elintézve. A rajtunk kívül álló okokból való késedelmes megjelenésért szíves elnézést kérünk, hiszen az uralmon levő kormány programjában benne van a szigorú cenzura megszüntetése, mert hát a lapok cenzurázásának célja a lapok tartalmának ellenőrzése lehet csupán, de semmi esetre sem az, hogy a lapok megjelenésének idejét hátráltassa.

— **Személyi hir.** Dr. Hankó Vilmos piskii kórházvezető főorvos családjával együtt Debrecenbe repatriáltatta magát. A köztisztelőben és szeretetben álló főorvos tizenhárom éven át működött Piskin s ezen idő alatt ugy orvosi mint társadalmi munkásságával közbecsülést vívott ki magának. F. hó 7-én tartott bucsuestélyén impozánsul nyilatkozott meg Piskii társadalmának őszinte ragaszkodása, szeretete, amely a távozó főorvost új otthonába is el fogja kísélni. Dr. Hankó a debreceni máv. üzletvezetőségének lesz a főorvosa.

— **Új szenátorok.** Hunyadmegyében e hó 6-ikán folytak le a szenátor választások. A szászvárosi kerületben dr. Popescu Kornél, a dévai kerületben Hosszu Longhin Ferenc, a brádi kerületben Constantinescu C. Alexandru választották meg szenátorrá.

— **Képviselőválasztás — Szászvároson.** Miután a f. hó 3-ikára rendelt képviselőválasztást a jelöléseknek alaki hibák miatt való visszautasítása folytán nem lehetett megtartani, f. hó 27-ikére új választás tűzött ki. A jelöltek a következők: Motza János lelkész, lapszerkesztő, román nemzeti párti, Soricu U. János földmives párti, dr. Popu Viktor helybeli vezető-járásbíró, Avarescu-párti és Jumanca József szociálista programmal.

— **Érettségi vizsgálat a ref. Kún-kollégium felső kereskedelmi iskolájában.** A ref. Kún-kollégium felső kereskedelmi iskolájában június hó 21—22. napjain folyt le az első érettségi vizsgálat dr. Szöllősy János előljárásági tag, elnök, Bocz Soma takarékpénztári igazgató, társelnök vezetésével. Vizsgálatra jelentkezett 26 jelölt, közöttük 7 leány. Jelesen érett 6, jól 8, érett 7, két hó múlva leteendő javító vizsgálatra utasított 5.

— **A hunyadmegyei gyógyszerészek gyűlése Déván.** Vasárnap f. hó 13-án, a hunyadmegyei gyógyszerészek gyűlést tartottak Déván a vármegyeháza kistermében, a melyen a hunyadmegyei gyógyszerészi kar ügyeinek a jövőben való minél hathatósabb előmozdítását és fenntartását vitatták meg. A magyar rezsin alatt ugyanis a budapesti gyógyszerész testület keretében kerületekre voltak beosztva, így pld. Hunyadvármegye 6 vármegyével, Kolozsvár székhellyel egy területet alkotott. Tekintve azonban, hogy minden megye gyógyszerészeinek más és más érdekei vannak, e gyűlésen arról volt tanácskozás, hogy felhívják az összes többi erdélyi vármegyét, hogy egy-egy kerület ne 5—6 vármegyét foglaljon magában, hanem minden egyes vármegye külön-külön kerületet alkosson és így minden megye a maga érdekeit védje és orvosolja. Ha ez sikerül, úgy Kolozsvár központtal a megyei testületekből ugynevezett erdélyi gyógyszerész egyesület fog keletkezni. A gyűlésen zágonyi Széles Endre algyógyi gyógyszerész szépen megkonstruált beszédben fejtegette ennek szükségességét a mely után megalakították a hunyadmegyei gyógyszerésztestületet s egyszersmind megválasztották a tisztviselői kart is, amely a következő: elnök: Pap Sándor vulkuni gyógyszerész, ügyvezető alelnök: Major Mihály, pénztárnok: Erős Aladár, titkár és jegyző: Albescu Virgil, dévai gyógyszerészek. A testület gyűléseit havonta a közegészségügyi bizottság gyűléseivel egyidőben fogva tartani.

— **Brassóban szász szenátort választottak.** A brassói szenátorválasztás eredménye az, hogy Polonyi Arthur dr.-t 3335 szavazattal Saftu Vazul ellen, aki 2184 szavazatot kapott, szenátornak választották. Az 1151 szavazattöbbség a szászok egységes magatartásának eredménye.

— **Érettségi vizsgálat a ref. Kún-kollégium főgimnáziumában.** A ref. Kún-kollégium főgimnáziumában június hó 14—19. napjain folytak le az érettségi vizsgálatok dr. Szöllősy János kolleg. előljárásági tag elnökelete alatt. Vizsgálatra jelentkezett 40 tanuló, közöttük két leány. Jelesen érett 4, jól 13, egyszerűen 14, két hó múlva leteendő javító vizsgálatra utasított 7, egy év múlva leteendő ismétlő vizsgára pedig 2.

— **„A vasember“ Piskin.** A piskii „Vasutas Önképzőkör“ f. hó 12-én műkedvelői előadást rendezett, a mikor is színre került Csiky Gergelynek az Akadémia Teleky-díjával koszoruzott 3 felvonásos tragédiája: „A vasember“. Ritka és szokatlan, hogy műkedvelők tragédiákat adjanak elő s éppen ezért nagy érdeklődést váltott ki ez az előadás. A hivatasos színészek részéről is sokat megkívánó szindarabot a műkedvelők oly ügyesen és hűen adták elő, hogy a jelen volt közönség magasabb igényű része is elragadtatással nyilatkozott meg róla. Amint értesültünk, a piskii vasutasok önképzőkre Déván és Vajdahunyadon is elfogja műkedvelőivel adatni ezt a nehéz, de minden tekintetben kitűnően sikerült tragédiát.

— **Juniális.** A szászvárosi ref. nőegylet június 20-án, vasárnap délután a kis kollégium kertjében és helyiségeiben jól sikerült kerti ünnepélyt rendezett. Ételekről és italokról gondoskodva volt, a süteményeket maguk a nőegyleti tagok készítették s a ref. leányegylet tagjai hordták fel. Az ünnepély programjához tartozott a ref. dalárda sikerült két éneke, Wieser Ervin ur vig szavalata, mely állandó derűtségben tartotta a köréje sereglett hallgatóságot, a fiatalság társasjátéka, végül a tánc, melyet az ifjusági zenekar hangjai mellett jó kedvvel jártak a fiatalok. A mulatságnak csak a reggeli órák vetettek véget. Mint értesültünk, a juniális szép összeggel gyarapította a nőegylet pénztárát.

— **Lesz világítás a vonatokon.** Bukarestből jelentik, hogy a kormány a vonatok világítására szükséges anyagokat megrendelte Ausztriában 30 millióért. Régóta nélkülözi az utas közönség a világítást a vonatokon. Az első lépés most történt meg végre ahoz, hogy a vonatok valamikor tényleg éjjel világítva közlekedjenek majd. Az a sok zsebtolvajlás is csökkenni fog, ha éjjel világítva lesznek a kupék és folyosók.

## Schmidt M. Károly

szoba- és cimpfestő, mázoló, Szászvároson.

Elvállal mindenféle e szakmába vágó munkálatokat úgy helyben mint vidéken. Kívánatra készít költségvetéseket.

Schmidt M. Károly szobafestő,

163 Szászváros, Malom-utca. 1—10

## „KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, naponta friss csapolású sör, kitűnő fajborok, :~: minden este cigányzene!



162 1—



SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

— **Az erdélyi választások végleges eredménye.** A belügyi reszorthoz érkezett hivatalos jelentések szerint a választások végleges eredménye, illetve a 121 kerület megoszlása a következő: 56 Averescu párti, 20 nemzeti párti, 9 német nemzetiségű (szász és sváb autonom párti), 4 szociálista, 4 parasztpárti, 2 nemzeti liberális, 23 kerületben pótválasztás lesz és 3 kerületben a választást formai okokból elhalasztották.

— **Az erdélyi róm. kath. egyházmegye kulturális munkája az utolsó két évben.** Az „Erdélyi Tudósító“ írja: A 1918. novemberi forradalom az erdélyi róm. kath. iskolák életében is nagy változásokat okozott. A magyar állam iskolák megszüntetésével és az államsegély elmaradásával a hitközségek azon dilemma előtt állottak, hogy vagy almarad az a kevés oktatás is gyermekeik részére, ami a világháboruban még megmaradt, vagy pedig saját zsebükbe kell nyulniok és új iskolát kell nyitniok. Ez utóbbi eszközhöz nyultak és régi iskoláik fenntartása mellett nem volt csekély áldozat. A 15 politikai vármegyére és 16 espereskerületre kiterjedő egyházmegyében az 1910-iki népszámlálás szerint 377.129 hívő van 241 plebánia területén. Ez az egyházmegye jelenleg saját anyagi erejéből fenntart 7 főgimnáziumot, 1 főreáliskolát, 1 felsőkereskedelmi iskolát, 2 kereskedelmi szaktanfolyamot, 1 polgári tanítónőképzőiskolát, 3 tanító (nő) képzőt, 1 zeneiskolát, 24 polgári iskolát és 245 ellemi iskolát. Az 1918. nov. forradalom után alakult új iskolák a következők: Főreáliskola (Déva); tanítónőképző (Kolozsvár), kereskedelmi szaktanfolyam (Déva); polgári iskolák (Barót, Besztercze, Brassó, Csikkarcfalva, Ditró, Gyergyóalfalu, Kolozsvár, Marosvásárhely, Medgyes, Nagyszeben, Segesvár, Szászrégen, Szászváros, Székelyudvarhely, Vajdahunyad, összesen 16.) Elemi iskolát 77 helyen állítottak fel a hitközségek, s így a 168 régi ellemi iskolával együtt 245 ilyen iskolája van az erdélyi egyházmegyének. Hunyadmegyében volt 6, most van 14 róm. kath. ellemi iskola összesen 30 tanítóval.

— **Déva város új városi tanácsosa.** Romanul Aurél távozása folytán a megüresedett városi tanácsosi állásba Popovics György szentandrászi lelkész lett kinevezve, aki hivatalát a napokban már át is vette.

— **Tanügyi hir.** A szászvárosi ref. Kún-kollégiumnak fiú és leányinternátussal és konviktussal kapcsolatos fiú és nő felsőkereskedelmi iskolájában beiratkozás céljából a jelentkezés határnapja július 25, mely napig személyesen, vagy írásban kell jelentkezni, mind az osztályokba és konviktusba való felvételre. A jelentkezésnél 200 korona biztosíték fizetendő, mely összeg később az iskolai díjakba beszámíthatik. Az évi díjakat később közöljük. Felvilágosítást szíves készséggel ad Mayer János felső keresk. isk. igazgató. A szászvárosi ref. Kún-kollégium előljárásági.

— **A szenátorválasztások mérlege.** Az erdélyi szenátorválasztások eredménye a következő: 28 néppárti, 11 nemzeti párti, 1 független, 1 liberális, 2 szász néppárti, 1 sváb. Egy kerületben meghiusult a választás, öt kerületben pótválasztás lesz.

— **Szászvárostól — Alvincig.** Két helybeli lótulajdonos uriember verseny útján óhajt lovainak üggető képességéről meggyőződni. Amint értesültünk, e végből Szászvárostól Alvincig egy verseny-kocsizást fognak rendezni, amely kellő ellenőrzés mellett (zsűrik) fog lefolyni. Hírlik, hogy a két versenyzőre nagyobb fogadások fognak történni. A verseny napja még nincs fixirozva, de valószínűleg e hó utolsó, esetleg a jövő hó első napja lesz.

— Egy waggont csak egy ember kísérelhet. Az „Aradi Hírlap” írja: Az aradi üzletvezetőséghez a következő rendelet érkezett: Tudomására hozatik az állomásoknak, hogy csakis teljes waggonok kísérése van megengedve és pedig egy waggonhoz egy kísérő. A feladó köteles a fuvarlevélben feljegyezni, hogy a szállítmánynak kísérője van, az állomás pedig úgy a fuvarlevélben, mint a kiadási levélben elszámolja a kísérő menetdíját, egy személyvonati III. osztályu jegy árát. Azon egyének, kik a szállítmány kísérőjeként szerepelnek s nincsenek a fuvarlevélben feljegyezve, sikkasztóknak tekintetnek s a legközelebbi állomáson leszállíttatnak, alávétvén őket a díjfizetésnek és a tarifális (megszábot) büntetésnek.

— Szerencsétlenség a piskii rendezőben. Beni Toma katona kedden, 15-én haza akart menni Szászvárosról Rákosdra. Nem volt azonban türelme megvárni a személyvonatot s ezért felkapaszkodott egy tehervonatra. Azonban rosszul járt, mert a tehervonat nem Piskire, hanem a piskii rendezőpályaudvarra ment. Beni Toma ezt észrevéve, leugrott a robogó vonatról, de oly szerencsétlenül, hogy nekiesett egy kerítésnek, ahonnan visszaesve a vonat alá került, amely a bal alsó lábszárát teljesen összeroncsolta. Még a délutáni személyvonattal beszállították a dévai kórházba, ahol a ballábát combközépig amputálták.

— Katonamunkásokat kapnak a földbirtokosok. A földművelésügyi minisztérium kolozsvári központi igazgatósága az alábbi hirdetményt bocsátotta ki: „Mindazon földbirtokosok, akiknek földművelési munkálataik elvégzésére szükségük van férfimunkaerőre, kaphatnak megfelelő katonaságot. A legközelebbi meghatározandó feltételek nagyon kedvezők lesznek. A munkaadó földbirtokosoknak élelmeznie kell a dolgozó emberanyagot és fizetni kell a megállapítandó munkabért. A kérvényeket be kell nyújtani minél sürgősebben a vármegyei gazdasági tanácsoshoz (consilier agricol) ahol részletes felvilágosítást kapnak a kérvényezők”.

— Az olaszok államosítani akarják a papirgyárakat. A „Kurir” jelenti: Az olasz szociálisták akciót indítottak az összes papirgyárak államosítása érdekében. Az olasz parlamentben Chiesa képviselő kimutatta, hogy a 22 olasz papirgyár, melyek együttesen 36 millió lira alaptőkével bírnak, a háború három évében nem kevesebb mint 210 millió lírát kerestek. Az olasz papiros kilónként 3 lírára emelkedett.

— A erdélyi városok pótadója. Erdély nagyobb városai most állapították meg 1920. évi pótadójukat. A kimutatást alább közöljük: Szatmáré 1919-ben volt 110, 1920-ban 130, Kolozsvaré volt 100, most pedig 200, Nagyváradé volt 96, most 86, Brassóé volt 93, most 80, Nagyszebené volt 60 most is 60, Temesváré volt 30, most 60, Aradé volt 80, most 75 százalék.

— Trieszti Általános Biztosító Társulat (Generali) dévai főügynökségét a Dévai Iparbank r. t. vette át. A főügynökség ezen új elhelyezése lehetővé teszi a társaság feleinek, hogy úgy tűz, mint élet és egyéb ágazatbeli biztosításait könnyen elhelyezhesse, ami a mai viszonyok szerint jelentékeny előnyt jelent, mert a legtöbb működő társaság a mai viszonyok folytán nincs abban a helyzetben, hogy az új feladványokat rövid időn belül kötvényesíthesse. A Generali főügynöksége kötvénykiállítási joggal is felruházhatott s így abban a helyzetben van, hogy a felek minden igényének azonnal eleget tehet.

— Uj színház Budapesten. Kicsit nehéz volna ma megmondani, hogy tulajdonképpen hány színház van Budapesten. Most arról hallunk, hogy Scala színház néven a Hermina uton egy új színház nyílt meg Upor József igazgatása alatt. A megnyitó előadás a múlt hó végén volt. A Szép Heléna Karinthy Frigyes új fordításában került színre.

— A francia sajtó a magyar béke aláírásáról. A párisi lapok ezt írják a magyar békeszerződés aláírása alkalmából: A béke aláírásával az út tengeren és szárazon a Feketetengerig szabad. Megkezdődhetik tehát a közgazdasági tevékenység, hogy az áruk kicserélése a rendes mederbe jöjjön.

— Szerkesztői üzenet. Dr. Barcsi Lajos Tótsóvár. Kedves bátyja felkérésére közöljük, hogy úgy ő, mint családja jól vannak. A szibériai fogságban lévő fiuk is — kapott értesülés szerint — utban vannak hazafelé.

**Gyárilag javított 4-es gőzmotor** eladó. Todorás, Vajdahunyad. 161

**Szekrény megvételre** kerestetik. Cim: Erdőgondnokság. 160 2—2

**Cséplők figyelmébe!** Elsőrangú gépolaj kapható Májer Testvérek cégnél Szászváros, Országút. 154 3—3

**Kerestetik** egy kádár-segéd vegyes munkára 100 kor. napidíj mellett, esetleg darabszámra. Ugyanitt felvétetik egy tanonc is. Weisz József kádár-mester Alsómajor-u. 10. 140 5—5

**Két vagy 3 szobából,** konyhából, kamarából esetleg pincéből álló évi lakás kerestetik július vagy aug. 1-ére magasabb bérösszeg mellett is. Cim: Austerlitz Hermann Szászváros, (a zsidó templom udvarában.) 157 2—3

**Sürgősen eladó!** Egy divat-üzlet berendezés és pedig: pultok 116 fiókkal, állványok, üvegszekrény (kalapok vagy cipők részére), tükör, fűtő, villanyóra és lámpák. Értekezhetni Barcsi János urral Berényi-utca 9. szám alatt. 166 1—2

**Helybeli szülők figyelmébe!** Egy 13—15 év közötti jó házból való, helyben lakó fiu tanoncul felvétetik. Feltételek személyes bemutatkozáskor. Ajánlközások: Dolf Rehner, porcellán- és üveggereskedőhöz, Fötér. 164 1—2

**Háziasszonyok figyelmébe!** Elsőrendű Strobenz-féle békebeli budai-föld kapható Májer Testvérek cégnél Szászváros, Országút. 165 1—3

**2 vagy 3 gimnáziumot** végzett fiu tanulónak azonnal felvétetik Hegedüs Lajos asztalos-mesternél, (műhely a Kún-kollegiumban.) 156 2—

**Jóminőségű ecetszesz és ecet** kapható nagyban és kicsinyben Stern Manó fűszer- és vaskereskedésében Strada Regala No. 12. 135 7—

**Egy Wertheim-szekrény,** egy nagyobb irodai íróasztal és egy kisebb álló íróasztal eladó. — Cim a könyvkereskedésben.

**A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság”** könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

## Háziasszonyok figyelmébe!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemben mindenféle nagyságban

## befőttes üveg kapható

**Dolf Rehner** Szászváros, házi- és konyhaeszközök különlegességi üzlete, üveg- és porcellánkereskedés. 155 3—3

## Nagy István

cipész-mester

Elvállal e szakmába vágó bármilyen munkákat. Raktáron tart kész árukat :: nagy választékban ::

Szászváros, Klastrom-utca 3. sz.

A róm. kath. templommal szemben.

123 12—25

## Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet és raktáramat

## Ország-ut 18. sz.

alá helyeztem át. Elvállalok mindenféle gépek javítását, lakatos munkákat, vízvezetési felszereléseket, továbbá raktáron tartok benzint, gépolajt s mindennemű gépalkatrészeket

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Tisztelettel:

## Filimonescu József

mechanikus.

Szászváros, Ország-ut 18. sz.

141 3—5

## „KORZÓ” kávéház és cukrászda, Szászváros, Fötér.

### Üzletátvétel!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon lévő Treuer-féle kávéházat és cukrászdát június hó 15-ikével kezdődőleg bérbe vettem s azt továbbra is

### „Korzó” kávéház és cukrászda

cim alatt üzletben tartom.

Üzletemben izletes meleg és hideg vacsorák, villásreggelik, kittinő fajbörök, naponként friss csapolású sör, valamint különféle pálinkák és likőrök kaphatók.

Cukrászdámban naponta friss sütésű tésztafélék valamint fagyalt, tejes- és jegeskávé szolgáltatik fel. Megrendelésre ünnepi és lakodalmi torták készítését is elvállalom.

### Gyors és pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Amidőn a n. é. közönséget erről ez uton is értesitem, ígérem, főtörökvésem az lesz, hogy vendégeim igényeit mindenkor és mindenben kielégítek.

Szives pártfogást kér:

## Nerhaft József,

a „Korzó” kávéház és cukrászda bérletje.

159 2—3